

**T.C.
YOZGAT VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ**

İSG

(İş Sağlığı ve Güvenliği)

REHBERİ

Aralık 2015

**Güvenle
Büyü
Türkiye**

**YOZGAT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ OKUL VE KURUMLARIMIZDA
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ REHBERİ**

Bu rehber; okul ve kurumlarımız için Milli Eğitim Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü yayınları ile diğer mevzuatlardan yararlanılarak idarecilerimizin faydalanması için hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	4
Giriş.....	6
Genel Amaç.....	6
AB ve Ulusal İSG Stratejisi.....	7
Rehber Bölümü.....	8
1.BÖLÜM	
Mevzuat.....	9
2.BÖLÜM	
Okullar ve Kurumlarımızda İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası Çalışmaları.....	9
İş Sağlığı Ve Güvenliğini Sağlama Konusunda Yükümlülükler Nedir Ve Kimdedir?.....	14
İş Riskleri Ne Zaman Tanımlanmalı Ve Değerlendirilmelidir?.....	15
3.BÖLÜM	
İş Sağlığı Ve Güvenliği Kontrol Listeleri.....	22
4.BÖLÜM	
Okul Ve Kurumlarda İş Sağlığı Ve Güvenliği Form Ve Belgeleri.....	24
5.BÖLÜM	
Risk Analizi Ve Risk Değerlendirme Örnekleri.....	28
6.BÖLÜM	
İş Sağlığı ve Güvenliği Kişisel Koruyucu Donanımlar.....	31
7.BÖLÜM	
İş Sağlığı ve Güvenliği Uyarı İşaret ve Levhaları.....	34
8.BÖLÜM	
İlk Yardım.....	37

DEĞERLİ EĞİTİM ÇALIŞANLARI

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 50.000’den fazla eğitim kurumunda okul öncesi, temel eğitim ve orta öğretim çağında bulunan 05-18 yaş arası 17 milyon civarında öğrenci öğrenim görmekte, 800 bin civarında öğretmen, idareci ve personel görev yapmaktadır.

Eğitim hizmeti verilen bu okulların bulundukları yer, bina yapısı, kat sayısı, atölyeler, laboratuvarlar, ulaşım, ısınma, servis, sınıf, yemekhane, kantin, okul bahçesi, okul çevresi trafiği, spor salonu gibi alanlar büyük farklılıklar göstermekte, birçok okul standart olmayan geçici binalarda eğitim ve öğretim hizmetini sürdürmektedir.

Bu kadar büyük ve çeşitlilik arz eden eğitim ortamlarının taşıdığı sağlık ve güvenlik riskleri ile alınması gereken önlemler de aynı oranda farklılıklar göstermektedir.

Oysaki çocuk ve gençlerimizin güvenli okullarda eğitim görmeleri, sağlık ve güvenlik konularına ilişkin riskler hakkında bilgilendirilmeleri, doğru davranış modellerini kazanmalarına yönelik beceri eğitimleri almaları ve geleceğin işgücünü oluşturan çocuklarımızın bu kazanımlarla çalışma hayatına atılmaları büyük önem taşımaktadır.

Çalışanlarımızın daha güvenli bir ortamda çalışmalarına katlıda bulunan ve bu tecrübelerden faydalanmak amacıyla hazırlanan bu kitapta emeği geçen tüm mesai arkadaşlarıma teşekkür eder, çalışma hayatının tüm taraflar için yararlı olmasını temenni ederim.

Saim KUŞ
İl Milli Eğitim Müdürü

SAYGIDEĞER MESAI ARKADAŞLARIM

Küçük yaşlardan itibaren “İş sağlığı ve Güvenliği kültür bilinci” temelini oluşturmak amacıyla Millî Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik eğitim okulları başta olmak üzere bütün okullarda;

1. Herhangi bir kaza ve hastalığa neden olabilecek risklerin ortadan kaldırılması veya en aza indirilmesi,
2. Alınan her türlü önleme rağmen meydana gelebilecek kazalarda ilk yardım konusunda gerekli ilk müdahale için bir alt yapının oluşturulması,
3. İdareci, öğretmen ve küçük yaştan itibaren çocuklarda sağlık ve güvenlik bilincinin geliştirilmesi, gerekmektedir.

Bu maksatla sizlere rehber olacak bu kitapçığın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Fatih ERDOĞAN
İşveren Vekili
İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı

GİRİŞ

Okullarımızda zaman, sağlıksız ve güvensiz durumlardan kaynaklanan çeşitli olaylar ve kayıplar yaşanabilmektedir. Kayıpları önlemek için risk alanlarını bilmek çok önemlidir. Çalışma ve yaşam alanlarına ilişkin risk envanteri oluşturmak ve risklerin değerlendirilmesi yoluyla ortamdaki riskler ve tehlikeleri izlemek mümkündür. Çeşitli üretim faaliyetlerinin yürütüldüğü işletmelere yönelik söylenen “risk ve tehlikeler bilinince, önlenabilir veya uygun önlemlerle en aza indirgenebilir.” Cümlesi çocuk ve gençlerimizin eğitim aldığı okullarımız için daha az geçerli değildir. Aksine büyüme ve ergenlik çağında öğrencilerin bulunduğu okul ortamları, sağlık ve güvenlikle ilgili tüm konularda daha çok özen gerektirir.

Elinizdeki bu rehber, iş sağlığı ve güvenliği konusunda yapılması gerekenlerle ilgili olarak yol göstermek ve iş sağlığı ve güvenliği kapsamında okullarda yürütülecek çeşitli çalışmalarda ihtiyaç duyulacak bilgi ve belgeler sunmak üzere hazırlanmıştır.

GENEL AMAÇ;

Güvenli okul ortamları ve İSG kültürünü oluşturmak. Bu genel amaca ulaşmak için alt hedefler;

- Mümkün olan en üst düzeyde (yasal şartları sağlamak) mevzuata uymak, okul sağlık ve güvenlik politikasını oluşturmak ve uymak,
- İş sağlığı ve güvenliğinin eğitime bütünlüğüyle edilerek yaşam boyu öğrenmeyi hedeflemek,
- Tehlikeleri belirleyip, riskleri değerlendirmek, kontrol altına almak ve bertaraf etmek,
- Çalışanlar, öğrenciler ve diğer kişilerin bu riskler hakkında yeterince bilgilendirilmelerini sağlamak, gerektiğinde talimatlar hazırlamak, eğitimlerle desteklemek ve gözetim gereken yerde bunu sağlamak,
- Sağlık ve güvenlikle ilgili konuların ortaya koyulup görüşülmesini sağlayacak iyi bir iletişim bağlantısını temin etmek,
- Okulun sağlık ve güvenlikle ilgili düzenlemelerinin etkinliğini izlemek ve gözden geçirmek, gerektiği yerlerde iyileştirmeler ve düzeltmeler yapmak,
- Okul yönetimi; politika çerçeve belgesini hazırlamak, uygulanması sırasında bireylerle sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturma konusunda iş birliği yapmak ve politikanın getirdiği kural ve gereklere göre hareket etmektir.

Tanım ve Kısaltmalar;

ÇSGB: Çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığını

İSGGM: İş sağlığı ve güvenliği genel müdürlüğünü

OSGK: Okul sağlık ve güvenliği kurulu

ASGK: Alan (belirli bir amaca hizmet veren birim) sağlık ve güvenlik kurulu

İSG: İş sağlığı ve güvenliği

İGU: İş güvenliği uzmanı

KKD: Kişisel koruyucu donanım

İşyeri: Okul veya MEB’na bağlı diğer kurumlar

İşveren: Okul veya kurum müdürü

Birim: Okul veya kurumlarda adlandırılmış veya adlandırılmamış bütün mekânların, ifade eder

AB'nin Eğitim Alanındaki İş Sağlığı ve Güvenliği Stratejisi

Avrupa birliği, ekonominin yeniden yapılandırılması ve istihdamın geliştirtmesinin yanı sıra iş sağlığı ve güvenliği konularında da değinen” Avrupa 2020” stratejisi için bir temel oluşturmaktadır. Avrupa Birliği İSG 2013-2020 Strateji Konferansı, stratejinin planlanmasına ilişkin tarafların bir araya geldiği ve İSG alanındaki eğilimlerinin ortaya konduğu bir platform oluşturmuştur.

Konferansta ayrıca,

- Yapılan işlerin %20'sinin o işi yapanlar için risk oluşturduğu, İSG eylemlerinin kapsamının daraltılması değil genişletilmesi gerektiği
- İSG alanında harekete geçirici en etkili araçların yasal zorunluluklar ve çalışan temsilcilerin talebi olduğu, önleyici hizmetleri teşvik eden sistemlerin kurulması ancak bunların mevzuatın alternatifi olarak düşünülmemesi gerektiği vurgulanmıştır

Ulusal İSG Stratejileri

- Risk değerlendirmesi ve tehlike konularında farkındalık,
- Kazaların önlenmesi,
- İşyeri ve meslek hastalıklarının önlenmesi,
- İş güvenliği uzmanlarına verilecek ileri düzey iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri,
- İş sağlığı ve güvenliği kültürünün güçlendirilmesi,

Stratejinin ana unsurları aşağıdaki gibidir;

- İş sağlığı ve güvenliği konusunda mevzuatın geliştirtmesi ve uygulanabilirliğini arttırılması,
- İş sağlığı ve güvenliği konusunda mevzuatın uygulanmasının arttırılması,
- İş sağlığı ve güvenliği konusunun eğitim sistemimize yerleştirilmesi (okullar, üniversiteler, meslek liseleri),
- Önleyici servislerle erişilebilirliğin kolaylaştırılması,
- Küçük işletmelere desteğin aydınlatıcı rehberler ve bilgilendirme ile desteklenmesi,

Stratejinin hedefleri aşağıdaki gibidir;

- Avrupa birliği içinde kazların %25 oranında düşürülmesi,
- Meslek hastalıklarının düşürülmesi,
- İş teftiş kurumunun donanımının güncellenmesi,
- Genel politikalarla güvenlik kültürünün desteklenmesi,
- İş sağlığı ve güvenliği alanında yeni ulusal stratejilerinin geliştirtmesi,

**Güvenle
Büyü
Türkiye**

Rehber başlıca sekiz bölümden oluşmaktadır. Bunlar;

- İlgili Mevzuat
- Okullar Ve Kurumlarda İş Sağlığı Ve Güvenliği Politika Çalışmaları
- İş Sağlığı Ve Güvenliği Kontrol Listeleri
- İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) Form ve Belgeleri
- Risk Analizi ve Risk Değerlendirme Örnekleri
- Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD)
- Uyarı İşaret ve Levhaları
- İlk Yardım

BÖLÜM 1.

İLGİLİ MEVZUAT

- 6331 İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu
- 4857 Sayılı İş kanunu,
- 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu.
- MEB Okul Öncesi, İlk Öğretim Ve Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği
- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu İle Bu Kanun Kapsamındaki Yönetmelik Ve Tüzükler Yasal Dayanağı Teşkil Eder.

BÖLÜM 2.

Okul ve Kurumlarımızda İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Çalışmaları

Bu çerçeve belge ile okulların, sağlık ve güvenliği sağlama ve devam ettirme konusunda kararlı bir tutum benimsemeleri ve bu yönde her okulun kendi özel şartlarına uygun temel sağlık ve güvenlik hedeflerine belirlemesi amaçlanmıştır.

Politika çerçevesi, İş sağlığı ve Güvenliği faaliyetlerini, belirlenen hedefler doğrultusunda gerçekleştirebilmek için okul içerisinde ihtiyaç duyulacak yapılanmayı ve temel öğeleri tarif etmektedir.

İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Eğitim İle Bütünleştirilmesi

Özellikle bilgi ve tecrübelerin paylaşılması yoluyla İş Sağlığı ve Güvenliğinin eğitime entegre edilmesi konusunda AB stratejisine desteklemek üzere, Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı, 2002 den bu yana çeşitli faaliyetler yürütmüştür.

Bu faaliyetlerden birisi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün de içerisinde yer aldığı ENETOSH, Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim ve Öğretim Bilgi Ağı projesidir. İş Sağlığı ve Güvenliğinin eğitime aktarılması yaşam boyu öğrenmeyi hedeflemelidir. Yaşam boyu öğrenme ile kast edilen okul öncesi döneminden başlayarak emeklilik dönemini de kapsayacak tüm süreci içine alır. Çocuklar ve gençlere, tehlike ve riskleri önleme eğitimleri verilirken, sağlık ve güvenlikle ilgili tavır ve davranışlar öğretilir. Okullarda ve diğer eğitim öğretim kurumlarında sağlık ve güvenlik kültürü geliştirilir. İş Sağlığı ve Güvenliğinin eğitimle bütünleştirilmesi, özgün politikalar üreten bir alan olan iş sağlığı ve güvenliği ile yine özgün politikalar üretilen bir başka alan olan eğitimin bağdaştırılması dolayısı ile iki farklı sistem ve düşünce mekanizması arasında iletişim kurulması ve harekete geçirilmesi ile gerçekleşir.

Türkiye de, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İle Milli Eğitim Bakanlığı arasında yukarıda söz edilen AB stratejisi ile uyumlu olarak kapsamlı çalışmalar başlatılmıştır. Mesleki ve Teknik Öğretim Kurumları/Okulları için oluşturulan rehberde bu çalışmalar bir ürünüdür.

Eğitim Sektöründe Sağlık ve Güvenliği Göstergeleri

Eğitim sektörünün iş sağlığı ve güvenliği açısından mevcut durumunu gösteren bir kayıt sistemi veya her hangi bir belge bulunmamaktadır. Oysaki bu alanda verileri derlemek ihtiyaçları belirlemek ve yapılan tespitler doğrultusunda gerekli politikaları oluşturmak için istatistiksel göstergelere ihtiyaç bulunmaktadır.

Rehber, okullarda iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının yürütülmesi sırasında ihtiyaç duyulacak belgeleri sunar, okullar bazında sağlık güvenlik ile bir kayıt sisteminin alt yapısının oluşturmanın yolunu açarken aynı zamanda yönetim sisteminin gereklerinden birini yerine getirmeye olanak tanımaktadır. Ancak ilgili alanlara alakalı mevzuat çalışmalarının devam ettiğini de belirtmek gerekir.

İş Sağlığı Ve Güvenliği konusunda ve iş riskini tanımlamada ve değerlendirmede yasal dayanak nedir?

Çalışma şartlarında ve çalışma ortamlarına ilişkin hak ve sorumlulukları düzenleyen 4857 sayılı İş Kanunu ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile bu kanunlar kapsamındaki yönetmelik ve tüzükler yasal dayanağı teşkil eder.

İş Sağlığı ve Güvenliğini sağlama konusunda yükümlülükler nedir ve kimdedir?

“İşverenler, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasını için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçileri de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler.

İşverenler iş yerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını denetlemek, alınması gerekli tedbirler, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek ve gerekli sağlığı ve güvenliği eğitimi vermek zorundadırlar. Yapılacak eğitimin usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” Denmektedir. Okullarda bu sorumluluk MEB adına okul idaresi ve öğretmenlerdedir.

Risk Değerlendirmesinin Amaç Ve Gerekleri

Risk değerlendirmesi çalışma ortamında var olan tehlike ve riskleri tanımlamak ve gerekli olan önleyici ve koruyucu tedbirleri geliştirmek için yapılan bir dizi çalışmalardır. Risk değerlendirmesi, muhtemel risklerin tanımlanması hem de bu risklerin ortadan kaldırılması veya en aza indirgenmesi için tedbirlerin alınması, birlerin gözden geçirilmesini kapsar. Risk değerlendirilmesi, uygun önleyici tedbirlerin seçilmesi ve uygulanmasında da faydalı olur.

Bu rehber içeriğinde verilen örnek risk değerlendirmeleri, çalışma koşullarını değerlendirme konusunda bağımsız uygulamalar geliştirilmesi için bir model niteliğindedir. Risk değerlendirilmesini yapmak üzere pek çok metot bulunmaktadır.

Verilen örnekler ve iş sağlığı ve güvenliği kontrol listelerini bir dizi talimatlar olarak değerlendirmek yerine bunlar, yardımcı kaynak olarak görülmelidir. Bu itibarla, her okul bu kontrol listelerine dayanarak kendi içerisindeki riskleri analiz edebilir. Ancak verilen kontrol listelerinin okula özel risk öğelerini tam olarak kapsamadığı konular varsa gerektiğinde kontrol listeleri amaca uygun şekilde sorular ilave edilerek genişletilip kullanılabilir.

Unutulmamalıdır ki; idareciler, öğretmenler, diğer çalışmalar ve öğrenciler her birinin okul içindeki sağlık ve güvenliği sağlamak yönünde ayrı görev ve sorumlulukları vardır. Amaç, bu görev ve sorumlulukların gereği olarak beklenmeyen ve istenmeyen kaza ve olayları önlemeye yetecek ölçüde tedbirlerin bulunup bulunmadığını tespit etmek ve hangi konularda iyileştirmeler gerekiyorsa gerekli işlem ve tedbirleri buna göre uygulamaya koymaktır.

İş riskleri ne zaman tanımlamalı ve değerlendirmelidir?

1. Yeni bir iş yapılacaksa veya hiç risk değerlendirmesi yapılmamışsa, işin yapılacağı yerde,
2. Kullanılan teknoloji düzeyinde değişiklik olduğu zaman,
3. Mevzuat değişikliği oluşması veya yeni bir mevzuat yürürlüğe girmişse
4. Kullanılan ekipmanla ilgili bir değişim söz konusu ise,
5. Yeni bir teknik kullanılacaksa,
6. Kullanılan cihazların veya tesislerin/alanların/binaların kullanım amacı değişmişse,
7. Yeni bir makine ve üretim aleti alınmışsa,
8. Yeni bir madde kullanılacaksa,
9. İş organizasyonda veya iş akışında önemli değişikliklerin olması durumunda,
10. Kazalar, kazaya ramak kalmalar, işe bağlı sağlık sorunları ortaya çıktıktan hemen sonra ve çalışma şartlarını, faaliyetleri etkileyen durumlar ortaya çıkmışsa ve periyodik olarak risk değerlendirmesi yapılmalıdır.

Okulda iş riskleri kim tarafından tanımlamalı ve değerlendirilmeli?

Okul ve kurumlarımızda İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Çerçevesinde tanımlanan kurullar tarafından tanımlanmalı ve değerlendirmelidir. Bunun yanında iş riskleri ve önleme tedbirleri konusunda öğrenciler de eğitilmeli, risk duyarlılıkları artırılmalı ve güvenli davranışlar teşvik edilmelidir.

Okul ortamının ve çalışma koşullarının İş Sağlığı ve Güvenliği açısından değerlendirilmesi

Okul idaresi ve öğretmenler, gerek öğrencilerin yaptıkları işten dolayı karşı karşıya kaldıkları tehlikeleri gerekse okul ortamında bulunan tehlike unsurlarını değerlendirerek, hangi sağlık ve güvenlik tedbirlerine ihtiyaç olduğunu tespit etmelidirler.

Okul idaresi ve öğretmenler bu değerlendirmeyi işin tabiatına ve okul koşullarına bakarak yapmalıdırlar.

Tehlike kaynağı oluşturabilecek unsurlar aşağıda belirtilmiştir:

Genel kullanım alanlarına ve okulun fiziksel yapılarına ilişkin olarak,

- Standartların gözetilmediği tesisat, yapı, malzeme ve ekipmanlar,
- Genel olarak kullanım alanlarının uygun planlanmaması,
- Yetkisiz kullanımlar veya yetkisiz yapılan işler.

Çalışma ortamlarına ilişkin olarak,

- Çalışma tezgâhı ve tezgâhta yapılacak işe uygun olmayan tasarım ve teçhizat,
- Fiziksel, kimyasal ve biyolojik etkiler,
- Çalışan malzeme, makine, ekipman, tesis ve bunların aktarılması/taşınması açısından tasarım, iş araçları seçimi, tüm bu araçların doğru kullanılmaması bakım/onarım yetersizliği
 - İş ve üretim prosesleri tasarımı, iş akışı ve çalışma saatleri ve bunların topluca etkisi
 - Talimatların, işaretlerin ve eğitimlerin yetersiz kalması ve /veya kişisel koruyucuların eksik olması

İSG Form ve Belgeleri

İş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının çeşitli aşamalarına ihtiyaç duyulabilecek çeşitli belgeler, yapılan çalışmalarla ilgili kayıtlarınızı tutmak, iş sağlığı ve güvenliği alanında yapılanları ve eksiklikleri kontrol etmek, böylece İSG konusunda okulun kendi durumunu ve kaydetme aşamaları izlemeye olanak tanımak üzere oluşturulmalıdır.

Kim konu hakkında bilgi verip yönlendirebilir ve kontrol mekanizması kimdir?

Rehber, iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarını yürütmek için ihtiyaç duyulabilecek temel bilgi ve belgeleri sunmak üzere tasarlanmıştır. Ayrıca İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün Elektronik Sayfasından(www.isggm.gov.tr) iş sağlığı ve güvenliği konusunda çeşitli bilgi ve belgelere ulaşılması mümkündür.

Okullarda oluşturulabilecek sağlık ve güvenlik kurulları, kurumumuz bünyesinde oluşturulan İSG Birimi ile koordineli çalışmalar yapacaktır. Gerekli form ve dokümanlar, risk analizleri, acil durum eylem plan örnekleri kurum elektronik sayfasında paylaşılacaktır.

(www.isgguvenligi58@meb.gov.tr)

İDARECELERİN İSG KAPSAMINDA YAPACAKLARI ÇALIŞMALAR;

1. Çalışan temsilci seçimi,
2. Risk değerlendirme ekibi kurulması,
3. Acil durum ekibi kurulması,
4. İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu oluşturulması,
5. İş Sağlığı ve Güvenliği onaylı defteri oluşturulması,
6. Organizasyon yapısının oluşturulması,
7. Görev, yetki ve sorumlulukların belirlenmesi,
8. Çalışan personelin genel sağlık muayenesinden geçirilmesi,
9. Makine talimatlarının hazırlanması,
10. Makine operasyon noktaları ve koruyucularının gözden geçirilmesi,
11. Makine yerleşimlerinin gözden geçirilmesi,
12. Kişisel koruyucu donanımlarının belirlenmesi,
13. İş Sağlığı ve Güvenliği uyum levhasının belirlenmesi,
14. İş sağlığı ve Güvenliği afişlerinin belirlenmesi,
15. İş Sağlığı ve Güvenliği talimatlarının oluşturulması,
16. Etiketleme ve işaretleme yapılması,
17. Acil toplanma yerleri ve yönlendirme işaretlerinin belirlenmesi,
18. Disiplin kurulu oluşturulması,
19. Yangın sistemlerinin kontrol edilmesi,
20. Operatör Belgelerinin kontrol edilmesi,
21. Alarm ve tahliye tatbikatlarının yapılması,
22. Kullanılan tehlikeli kimyasalların analizi ve MSDS(Kimyasal Madde Güvenlik Veri Karnesi)'lerin hazırlanması,
23. Dış alan ve çevre düzenlemelerinin incelenmesi,
24. Tehlikeli ve tehlikesiz atık alanlarının oluşturulması,
25. Basıncılı tüp alanlarının belirlenmesi,
26. Trafik işaret ve yön levhalarının asılması,
27. Duyuru ve iletişim panolarının aktif kullanılması,

Periyodik olarak;

1. OSGK Aylık toplantılarını yapmış mı?
2. OSGK Yıllık toplantılarını yapmış mı?
3. Mevcut eğitim öğretim yılı kaza kayıt sistemi incelenmiş mi?
4. Bir sonraki öğretim yılı öğrencilerin kullanacakları KKD ler belirlenmiş mi?
5. Okulun fiziksel yapısı iş güvenliği açısından gözden geçirilmiş mi?
6. Okula yeni gelen öğretmenlerine iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmiş mi?
7. Her eğitim öğretim yılı sonunda öğretmenler istatistiksel analiz yaparak OSGK ya verdi mi?
8. OSGK sağlık ve güvenlik ile ilgili eğitim ve seminer düzenledi mi?
9. Okul satın alma komisyonlarında OSGK üyesi görevli mi?
10. Sağlık ve güvenlik ile ilgili resim ve afişlerden istifade edildi mi?
11. Acil çıkışlar belirlendi mi?
12. İlk yardım personelinin ismi panolara asıldı mı?
13. Öğrencilere ve öğretmenlere ait kan grubu listesi var mı?
14. İş kıyafetleri ve baretlerde kan grupları yazılmış mı?
15. E - okul da kan grupları sınıf öğretmenleri tarafından işlenmiş mi?
16. Okul saatleri dışında okulun kullanımının nasıl olacağı belirlenmiş mi?
17. Bina içi ve dışı elektrik, su ve gaz işleri takip ediliyor mu?
18. Okul da kullanılan alet ve teçhizat TSE Standardına uygun mu?
19. OSGK gerekli testleri yaptırmış mı?
20. Büro çalışmaları meslek hastalığı açısından bilgilendirilmiş mi?
21. Merdivenler kontrol ediliyor mu?
22. Okul içinde bulunan yükleniciler OSGK ile koordineli çalışıyor mu?

Sorularına da sürekli cevap aranmalı.

İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Çerçevesi

▪ Sağlık ve güvenlik ifadesi	▪ Eğitim	▪ Yüklerin taşınması
▪ Sağlık ve güvenliğin yönetimi	▪ Risk değerlendirmesi	▪ Merdivenler
▪ Acil çıkışları	▪ Alet ve teçhizatın kullanımı	▪ Bölüm içinde tehlikeli maddelerin organizasyonu
▪ Kazalar	▪ Alet ve teçhizatın kullanımı	▪ Taşıma
▪ İlk yardım	▪ Topraklama	▪ Basıncı sistemler
▪ Okul saatleri dışında okulun kullanımı	▪ Okulun kendi imalatı	▪ Duman ve Tozların uzaklaştırılması
▪ Bina hizmetleri	▪ Kullanıcı kontrolleri	▪ Elektrik
▪ Sağlık ve güvenlik kontrolleri	▪ Ölçüm ve testler	▪ Kaynak ve lehim işleri
▪ Raporlama	▪ Büro çalışmaları	▪ Teknik geziler ve Stajlar
▪ Gözetim	▪ Lazerler, Mikrodalga ve X-Ray ışınları cihazlar	▪ Yükleniciler
▪ Laboratuvar ve atölyeler	▪ Kişisel koruyucu donanımla yangın talimatları	▪ Gürültü ve Titreşim
▪ Ziyaretçiler	▪ Güvenlik ve sağlık işaretleri	▪ Aydınlatma
▪ Düzenlilik ve temizlik	▪ Yerleşim Planı	▪ Ortam Sıcaklığı
▪ Özürlüler	▪ Tehlikeli maddeler ve kimyasal	▪ Havalandırma
		▪ Yaya ve Araç Trafığı ile açık alan çalışma yerleri

Sağlık ve güvenlik ifadesi

Bu belgenin oluşturulmasında amaç okulun bir sağlık ve güvenlik politikası benimsemesini ve Bu politikayla paralel olarak da çalışanlar, öğrenciler ve diğer kişiler için sağlıklı ve güvenilir ortam Sağlamaktır. Sağlık ve güvenlik kurulu ve okul sağlık ve güvenlik yapılanması, tehlike ve risk analizi, Risk değerlendirmesi, kişisel kurucu donanım(KKD),okul güvenlik talimatları, makine teçhizat kullanımı, bunlara ait kontroller ile sağlık ve güvenlik eğitimleri bu politikanın bileşenleridir.

Bu genel amaca ulaşmak için genel hedefler;

- Asgari düzeyde (yasal şartları sağlamak) mevzuata uymak,
- Okul sağlık ve güvenlik politikasına uymak,
- Tehlikeleri belirleyip, riskleri değerlendirmek ve kontrol altına almak,
- Çalışanlar, öğrenciler ve diğer kişilerin bu riskler hakkında yeterince bilgilendirmelerini sağlamak, gerektiğinde talimatlar hazırlamak, eğitimlerle desteklemek ve gözetim gereken yerde bunu sağlamak,
- Sağlık ve güvenlikle ilgili konuların ortaya konulup görüşülmesini sağlayacak iyi bir iletişim bağlantısı temin etmek,
- Okulun sağlık ve güvenlikle ilgili düzenlemelerinin etkinliğini izlemek ve gözden geçirmek, gerektiği yerlerde iyileştirmeler ve düzeltmeler yapmak,
- Okul yönetimi; bu politika çerçeve belgesinin uygulamalar sırasında bireylerle sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı oluşturma konusunda işbirliği yapmak ve politikanın getirdiği kural ve gereklere göre hareket etmektir.

SAĞLIK ve GÜVENLİĞİNİN YÖNETİMİ

1- Okul Düzeyinde Okul Sağlık Ve Güvenlik Kurulu (OSGK)

Sağlık ve güvenli faaliyetlerinin yürütülmesinden okul müdürü sorumludur. Okul bünyesinde oluşturulan sağlık ve güvenlik kurulu, ilgili müdür yardımcısı, alan ve dal şefleriyle okul öğrenci temsilcisi ve okul aile birliği başkan olmak üzere asgari beş üyeden oluşur. Kurul çalışmalarını okuldaki diğer sosyal kulüplerle (sağlık kulübü vb.) koordineli şekilde yürütülür.

Bu kurulun görevleri;

- Okul düzeyinde sağlık ve güvenlik faaliyetlerini koordine etmek,
- Alan sağlık ve güvenlik kurulları tarafından bildirilen eksikliklerin giderilmesini sağlamak,
- Okul bünyesinde acil durum tedbirleri almak,
- Sağlık ve güvenlikle ilgili eğitim ve seminerler düzenlemek,
- Sağlık ve güvenlikle ilgili bilgi, resim, afiş yarışmaları düzenlemek,
- Okullarda satın alma ve muayene komisyonunda görev almak,
- Teknik mevzuatına uygun, sağlık, güvenlik ve kalite standartları göz önünde bulundurularak malzeme ve teçhizatın alınmasını sağlamaktır.

Bu kurulun faaliyetlerini denetlemek üzere her eğitim ve öğretim yılı başında öğretmenler kurul toplantısında bir veya üç kişiden oluşan denetleme üyeleri seçilir. Denetici üyeler her eğitim öğretim sonunda iş sağlığı ve güvenliği denetleme kontrol listesini kullanarak denetimlerini yaparlar ve OSGK ya teslim ederler.

2-Okul Alanları Düzeyinde Alan Sağlık ve güvenlik kurulu (ASGK)

Alan sayısı üçten fazla ise her alan kendi bünyesinde sağlık ve güvenlik kurulu oluşturacaktır. Alan sayısı belirtilen sayıdan az ise ASGK'nın görevlerini OSGK üstlenir.

ASGK üyeleri; alan, dal şefleri, seçilecek öğretmen ve öğrencilerden oluşacaktır.

ASGK üye sayısı üçten az olamaz.

Bu kurulun görevleri;

- Sağlık ve güvenlikle ilgili incelemeleri yapmak,
- Görünen eksiklikleri okul sağlık ve güvenlik kuruluna bildirmek
- Bireysel güvenlik konularında öğrenci ve öğretmenlere yardımcı olmak ve tavsiyelerde bulunmak,
- Sağlık ve güvenlik davranışını benimsenmesini teşvik etmek,
- Sağlık ve güvenlik faaliyetlerini yürütmektir.

Acil Çıkışları

Acil çıkış levhalarını mevcut durumları OSGK tarafından incelenerek tespit edilen eksikliklerinin sivil savunma kulübü ile birlikte giderilmesini sağlar

Kazalar

Kazalar ve ramak kalmalar rehber içindeki F05 form doldurularak sağlık ve güvenlik kuruluna bildirilir. Kazalar ve olaylar her zaman sağlık ve güvenlik kurulu üyeleri tarafından araştırılır ve OSGK, gerekmesi halinde yönetmelik gereği MEB'i bilgilendirilir. Okul dışı çalışmalarda kazaların raporlanması için ilgili alan şefi görevlidir.

İlk yardım

Acil bir durumda ilk başvurulacak kişiler ilk yardım sertifikasına sahip kişilerdir ve gönüllülük esasıyla OSGK üyesidir. İlk yardım personelinin isimleri, ulaşılacak telefon numaraları tüm sağlık ve güvenlik duyuru panolarına asılır ve okul idaresiyle OSGK üyelerinde bulunur

Okulun tüm personeline ait kan grupları listesi okul idaresinde ve OSGK'da bulunur.

Öğrencilerin atölye ve laboratuvarlarda kullandıkları iş kıyafetleri ve baretlerinde kan grupları yer almalı ve okul bilgi yönetim sistemine (e okul) okulun tüm öğrencilerinin kan grupları sınıf öğretmenleri tarafından işlenmelidir

Okul Mesai Saatleri Dışında Okulun kullanımı

Okul sağlık ve güvenli kurulu tarafından; Hangi durumlarda, koşullarda, sürelerde ve hangi bölümlere giriş yapabileceği tam gün tam yıl uygulama yönergesi çerçevesinde okul sağlık ve güvenlik çerçeve belgesi ile uyumlu talimatlarla belirlenir ve izin belgeleri ile giriş çıkışlar düzenlenir.

Okul mesai saatleri dışında personel ve öğrenci girişi, okul sağlık ve güvenlik kurulu ile ilgili alan sağlık ve güvenlik kurulunun iznine tabidir. Okul mesai dışı kayıt defterlerinde okulun tüm bölümlerine giriş çıkışlara ait bilgiler kaydedilir. Mesai dışı çalışma yapacak kişiler mevcut yaygın ve güvenlik talimatlarını bilmek ve uymak zorundadır.

Okul mesai dışı kayıt defteri okul müdürü tarafından belirlenecek idareci sorumluluğunda olacaktır. Bina hizmetleri de aynı kayıt defterinde tutulur.

Bina Hizmetleri

Bina içindeki gaz, su, elektrik tesisatının bakımı ve onarımı gibi çeşitli hizmetler yalnızca yetkili kişiler tarafından OSGK talimatları doğrultusunda sağlanmalıdır. Okul içindeki yetkisiz kişilerin bu işlere müdahale etmesi önlenmelidir.

Sağlık ve Güvenlik Kontrolleri

“Sağlık ve Güvenlik Kontrolünün amacı, sağlık ve güvenlik konusunda ilginizi çekerek bu sorumluluğu okulunuzu teknik ve personel araçtan yönetiminde paralel olarak etkin ve rasyonel bir biçimde yerine getirmenize yardımcı olmaktır.

Okulda her yıl iki kez emniyet amaçlı genel kontroller yapılarak F11 formu doldurulur. Kontroller; OSGK ve AS GK tarafından altı aydan az sıklıkla olmamak üzere yapılmalıdır. Bu kurullar, ihtiyaç hissettikleri durumda ilgili kişi ve kuruluşlardan yardım talep edebilirler.

Raporlama

AS GK tarafından yazılan raporlar ve forumlar OSGK’na ve okul müdürüne iletilir. Gerekli görülecek düzeltici faaliyetler okul müdürü ve OSGK tarafından ilgili sorumlulara bildirilerek yapılması sağlanır. Bu faaliyetlerde ortaya çıkacak ihtiyaçlar okul müdürü tarafından temin edilir.

Tutulan kaza kayıt raporları, oluşan kazaların nedenleri ile beraber her eğitim öğretim yılı başında alan zümresi yapılırken gündem maddesi olarak eklenmelidir. Tekrar edilen kazaların önlenmesi için ilgili bilim öğretmeni güvenlik önlemini almalıdır kaza kayıt formları, iş güvenliği sorumlusu öğrenci ya da yardımcısı tarafından kaza olduğu anda kayıt altına alınmalıdır. F5 formu (kaza bildirim formu) rehber içerisinde sunulmuştur.

OS GK (varsa AS GK üyeleri) her ay iş güvenliği toplantısı yapmalıdır. Bu toplantıyı tutanak altına alarak OSGK’ YA sunmalıdır. F11 formu rehber içerisinde sunulmuştur. ACİL ÖNLEM gerektiren güvenlik tehlikeleri için rapor yazmayı beklemeden DERHAL harekete geçilmelidir.

Gözetim

Bu çerçeve belgesi ve okul politikası gereğince bireyler tüm zamanlarda güvenli davranmalı ve işlerini güvenlik talimatları doğrultusunda yapmalıdırlar. Yapılan tüm faaliyetler alan, dal şefleri ve laboratuvar sorumlularının gözetiminde gerçekleştirilmelidir.

Laboratuvar ve Atölyeler

Laboratuvar ve atölyeler her zaman denetlenmelidir. Gerekğinde gözetmelere eğitim verilmelidir. Herhangi bir işe başlamadan önce risk değerlendirilmesi yapılmalıdır.

Gözetmenlerden öğrencilerinin çalışmalarının incelemeleri ve gözle genel güvenlik muayenesi yapmaları beklenir. Eğitim verilen tüm laboratuvar ve atölyelerde elektrikli aletlerden bulabilecek kaçakların önlenmesine yönelik tedbirler kontrol edilmeli ve eğer yoksa aşırı akım rölesi ile topraklama hattı tesis edilmelidir. Elektrikli cihazları ve güç deneyleri ile bağlantılı elektrik hattı çalıştırmaya başlamadan önce gözetmen tarafından kontrol edilmelidir. Laboratuvar ve atölye sorumluları ekipmanın ve tesisin güvenli çalışmasından sorumludur. Her eğitim öğretim yılı başında atölye ve laboratuvarlar denetlenmesidir.

Ziyaretçiler

Ziyaretçiler laboratuvar ve atölyeleri yalnızca gözetmen eşliğinde ziyaret edebilirler. Okul içerisinde ziyaretçiler için bir alan tahsis edilmeli ve tüm ziyaretçileri kayıtları tutulmalıdır.

Eğitim

Personel ve öğrencilere yönelik iş sağlığı ve güvenliği risklerine karşı koruyucu önlem olarak ihtiyaç duyulan eğitimler ASGK tarafından tespit edilip OSGK ya bildirilir. OSGK belirlenen eğitim ihtiyacını kurum içi veya gerekirse ilgili kurumla iş birliğine girerek karşılamasını sağlar. Eğitimin yeterli gelmemesi durumunda ihtiyaç ve eksiklikler tespit edilerek yeniden bir eğitim programlanabilir veya periyodik olarak düzenlenebilir.

Eğitim alanına ve eğitim alanları hangi konuda eğitim alanları OSGK tarafından kayıt altına alır. Okula yeni gelen öğretmen/personel olduğunda, OSGK veya ASGK tarafından okulda yürütülen iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının hakkında eğitim verilmelidir.

Risk Değerlendirmesi

Okulda sağlık ve güvenlik yönetiminin en temel unsuru risk değerlendirmesidir. Risk değerlendirir. Risk değerlendirmesinin amacı okuldaki tehlikeleri belirlenmesi, risklerin değerlendirilmesi ve gerekli koruyucu ve önleyici tedbirleri alınmasıdır. Sağlıkla ilgili riskler değerlendirilmeli ve bunlarla ilgili koruyucu ve önleyici tedbirlerde alınmalıdır.

Alet ve Teçhizatın Güveni Kullanımı

Atölye ve laboratuarlarda kullanılan alet ve teçhizatları üretici firmanın kullanım talimatları ve tasarım amacına uygun biçimde kullanılmalıdır. İlgili formlar rehber içinde sunulmaktadır.

Alet ve tesisatların kullanmadan önce tanıtımı ve eğitimi verilmelidir. İhtiyaç olan durumlarda makine ile ilgili koruyucular ve kişisel koruyucular temin edilmeli ve kullanılmalıdır.

Öğrenciler, ASGK tarafından belirlenen atölye ve laboratuarlarda çalışma kurallarına uyarak sorumlu öğretmen gözetiminde işlerini yapmalıdırlar.

Alet ve Teçhizatın bakımı

Okul atölye ve laboratuarlarda bulunan alet ve teçhizatların periyodik bakımları ASGK tarafından yapılmalı ya da yaptırılmalı ve kayıtları tutulmalıdır F11 formu rehber içinde sunulmuştur. Bu bakımlarda kullanılan malzemeler TSE normuna uygun olmalıdır.

Topraklama

Okulun genelinde bulunan tüm alet ve teçhizatları ilgili standart ve yönetmenliklere göre topraklama sistemi yapılmalıdır.

Okulun kendi imalatı

Okulda, okulun kendi atölye ve laboratuvarında kullanılmak üzere imal edilen alet ve tesisat TSE standartlarına ve iş sağlığı güvenliği mevzuatına uygun olmalıdır.

Çalışma ortamının gözetimi

Çalışmaya başlamadan önce ve bittikten sonra çalışma ortamının, makine ve teçhizatın kontrolleri grup ve öğretmeni tarafından yapılmalıdır. İş güvenliğini olumsuz yönde etkileyen unsurlar belirlenip hemen müdahale edilmelidir.

Ölçüm ve testler

OSGK, tüm okulu kapsayacak şekilde yılda bir kere veya gerekli görülen zamanda (gaz, toz, gürültü, aydınlatma, termal konfor vb.) ölçüm ve testlerin yapılmasını sağlanmalıdır, varsa eksiklikleri gidermelidir.

Büro Çalışmaları

Kişilerin büro çalışmaları sırasında oluşabilecek sağlık sorunları ve meslek hastalığına yakalanma riski önlemek için çalışma ortamı uygun aydınlatma, iklimlendirme ve ergonomik unsurlar dikkate alınarak oluşturulmalı ve ya düzenlenmelidir.

Lazerler, Mikrodalga ve X-Ray Işınlı Cihazlar

Okullarda kullanılan zararlı ışın, yüksek frekans ve radyasyon yayan büro, atölye ve laboratuvar cihazları ile ilgili olarak;

- Cihazların doğru kullanımı için kullanım talimatları görünür bir yerde bulundurulmalıdır.
- Cihazlar, yetkili kişiler tarafından kullanılmalıdır.
- Cihazlar ilgili mevzuat ve standartlar çerçevesinde kullanılmalıdır.

Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD)

Mevcut risklere karşı, atölye ve laboratuvarlarda öğretmen, öğrenciler ve diğer çalışanların kişisel koruyucu donanımları kullanmaları sağlanmalıdır. İşe uygun kişisel koruyucu donanım seçimi yapılmalı ve CE işareti taşıyor olmasına dikkat edilmelidir.

Yüklerin Taşınması

Yüklerin taşınmasının ne şekilde yapılacağı OSGK tarafından yapılan risk değerlendirilmesi ile belirlenir. Yük taşıma ile ilgili gerekli talimat ve eğitimler OSGK tarafından belirtilen şekilde sağlanmalıdır. Elle taşımada taşınacak yükün özellikleri, fiziksel güç gereksinimi çalışma ortamının özellikleri, işin gerekleri ve bireysel risk faktörleri göz önünde bulundurulmalıdır. Ağır yüklerin taşınmasında kullanılan alet ve makinelerin periyodik bakımı ve kullanımı talimatlara uygun olarak yapılmalıdır.

Merdivenler

- *Yangın Merdivenleri*

Okulda genel amaçlı merdivenler dışında mutlaka bir yangın merdiveni olmalıdır. Merdivenlerin bulunduğu yerler krokilerde belli edilmelidir. İşaretlemeler standartlara uygun yapılmalıdır. Merdivenler acil kullanımlar için her zaman rahat erişilebilir olmalıdır.

- *Normal Merdivenler*

Çalışmalar için bulundurulmuş seyyar merdivenler standartlara uygun olmalı ve periyodik olarak altı ayda bir kontrolleri OSGK tarafından yapılarak gerekli bakımları yaptırılmalıdır. Bunun yanında da yine OSGK tarafından tutulmalıdır.

Bölüm İçinde Tehlikeli Maddelerin Organizasyonu

Tehlikeli maddelerin gruplandırılması, depolanması, dağıtımına göre gruplandırılarak düzenlemesi ASGK sorumluluğundadır.

Havalandırma

Çalışma alanlarında uygun havalandırmanın bulunup bulunmadığı kontrol edilmeli ve çalışmaların ilave tedbirler gerektirmesi durumunda OSGK ve ASGK bu tedbirlerin geliştirilmesini sağlamalıdır.

Teknik Geziler ve Stajlar

OSGK, okul dışında yapılacak olan faaliyetler için, ulaşım ve konaklama ile ilgili dış kurum, kuruluşlarla ve gezi ve inceleme kulübü ile ortak olarak sağlık ve güvenlik tedbirlerini belirlemeli ve uygulanmasını sağlamalıdır.

Tehlikeli Maddeler ve Kimyasallar

Tehlikeli maddeler, kimyasalları toz, gaz, buhar ve partiküller gibi maddeleri kapsar. Bu tür maddelerin ölçümlerinde kapsayacak şekilde ilgili risk değerlendirilmesi yapılarak OSGK tarafından kayıtları tutulup gereken koruyucu ve önleyici tedbirler alınmalıdır. Kimyasal maddelerle çalışmalarda ilgili yönetmeliklere uygun olarak tehlikeli maddenin sağlık ve güvenlik yönünden tehlike ve zararları için yapılacak risk değerlendirmesi imalatçı, ithalatçı veya satıcılardan sağlanacak malzeme güvenlik bilgi formu, kullanım talimatları ve etiket bilgileri göz önünde bulundurularak yapılmalıdır. Bunların depolanması, kullanılması, atıkların uzaklaştırılması, ilgili yönetmeliklere uygun bir biçimde gerçekleştirilmelidir kimyasal maddelerin depolanması ve günlük kullanım miktarı minimum düzeyde olmalıdır. Depolama kimyasalların tehlike sınıfına göre gruplandırılmalıdır. Tehlikeli maddelerin bulunduğu kaplar uygun nitelikte olmalı ve etiketlenmelidir. Acil durumlarda uyulması gereken talimatlar görünür yerde olmalıdır.

Taşıma

Tehlikeli maddeler, sıkıştırılmış ve sıvılaştırılmış gazların taşınması ilgili yönetmeliklere uygun olarak yapılmalıdır. Çevre açısından tehlike veya kirlilik arz eden maddelerin taşınması yetkili kuruluşlar tarafından yapılmalıdır. Bununla ilgili düzenleme ve organizasyonun sorumluluğu OSGK 'dadır.

Basınçlı Sistemler

Okullarda bulunan hava gazı, LPG, oksijen gibi gazların iletilmesi, taşınması amacıyla yapılan basınçlı hatların tesisi ilgili mevzuata göre yapılmalıdır. Bu tür tesisatlar işletmeye alınmadan önce mutlaka gerekli basınç testlerine tabii tutulmalıdır. Ayrıca ısıtma soğutma amaçlı yapılmış ve ya yapılacak tesisatlarda ilgili Standart ve düzenlemelere uyulmalıdır.

OSGK kurulu okullarında bulunan basınçlı tesisat ve depoları belirmeli ve bunlarla ilgili düzenlemelere göre yetkili kurum ve kişiler tarafından periyodik muayenelerin yapılmasını sağlamalıdır.

Duman ve Tozların Uzaklaştırılması

Çalışma atölye ve laboratuvarlarda bulunan duman/toz üreten cihaz ve makinelerin ve atıkların tespiti ortam ölçümleri, bunların giderilmesi amacıyla gerekli olacak havalandırma tesisatları ile sağlık ve güvenlik tedbirlerini almak OSGK 'un sorumluluğundadır. Ortam ölçülerinin, (toz, gaz, duman vs..) ilgili mevzuat ve standartlara göre periyodik olarak yapılması sağlanmalıdır.

Elektrik

OSGK kurulu okulun tüm elektrik işlerini mevzuatın yetkilendirdiği kişilere yaptırmalıdır. Okulda elektrik işlerinin yapılışında tedbir açısından;

- Elektrik akımı altında çalışılması,
- Bu tür çalışmalarda en az iki kişinin birlikte çalışılması,
- Elektrik bağlantı noktaları ve yalıtımlarına dikkat edilmesi,
- Elektrik kutu ve panolarının kapalı tutulmasına dikkat edilmesi önemlidir.

Kaynak ve Lehim İşleri

OSGK lehim ve kaynak işlerindeki mevcut riskleri değerlendirir, iş sağlığı ve güvenliği talimatlarını (dar ve kapalı alanlarda çalışma, patlayıcı, yanıcı ve zehirli gazların taşınması, depolanması ve kullanımı, KKD kullanım gibi) hazırlar ve uygulamasını sağlar.

Yüksekte Yapılan Çalışmalar

Düşme tehlikesi olan alanlar belirlemek, yüksekte yapılacak çalışmalar için gerekli önlemler alınmalı (iskele, KKD, korkuluk, uyarı işaretleri vs.) ve yüksekte çalışmaya ilişkin eğitimler verilmelidir.

Yükleniciler

Okul içerisinde yükleniciler tarafından yapılacak olan (yeni inşaat, tadilat, tamirat, bakım, güvenlik Temizlik gibi)işlev için OSGK ve yüklenici birlikte çalışma alanının güvenliğini koordine etmeli ve gereken tedbirleri geliştirmelidir.

Gürültü ve Titreşim

Okullarda OSGK tarafından atölye ve laboratuvarlarda gürültü ve titreşim ölçümleri yapılarak veya yaptırılarak sağlık güvenlik tedbirlerini alınmasına ihtiyaç olup olmadığını tespit edilmeli ve gerekli durumlarda kontrol tedbirleri alınmalı ve gerekli olan kişisel koruyucu donanımlar(KKD) sağlamaktır.

Aydınlatma

Okul içindeki genel kullanım alanlarının ve çalışma alanlarının aydınlatma ihtiyacı OSGK ve ASGK tarafından değerlendirilerek uygun aydınlatma sağlanır.

Ortam Sıcaklığı

Ortam sıcaklığı kullanım amacına uygun olmalıdır. Okul idaresi ve OSGK bunu sağlamak için gereken tedbirlerin alınması konusunda işbirliği halinde olmalıdır.

Yerleşim Planı

OSGK koordinasyonunda okul içerisinde bulunan tüm alanların kullanım ve işleyiş amaçlarını belirleyen yerleşim planı oluşturulmalıdır. Bu planlar ilgili alanlarda görünür bir şekilde asılmalı ve OSGK tarafından yıl içerisinde kontrolleri yapılmalıdır. Yerleşim planlarının güncellenmesi OSGK tarafından gerçekleşmelidir.

Düzenlilik ve Temizlik

Yapılan çalışmalardan sonra ortam, yerleşim planına uygun ve temiz olarak bırakılmalıdır. Temizlik sırasında kaygan zeminler için gerekli uyarı işaretleri konulmalı ve yüzeyi kuruyuncaya kadar geçiş engellenmelidir.

Yaya ve Araç Trafik ile Açık Alan Çalışma Yerleri

Yaya ve araç (her türlü taşıma aracı da dâhil)trafiğe uygun alanların ve yolların belirlenmesine ve işaretlenmesine dikkat edilmelidir. Ayrıca açık alan çalışma yerleri ile araç ve trafik yolları planlara mümkün olduğunca dâhil edilmelidir.

Yangın Talimatları

OSGK okul sivil savunma kulübü işbirliği ile okulun fiziki şartlarını ve yangın risklerini değerlendirir ve buna uygun gereken tedbirleri beraberce alır ve talimatları(acil çıkış yolları, toplanma alanları, yangın sireni, ilk müdahale ekibi, yangın musluklarının krokileri, yangın ihbar telefonları vb.) hazırlar. Kişilerin davranışlarını geliştirmek amacı ile yangın senaryoları üreterek, gerekli tatbikatları yapar.

Özürlüler

Okulda yerleşim planı yapılırken, binanın fiziki koşulları özürlülerin okul içindeki hareket ve eğitimlerini aksatmayacak şekilde yapılmalıdır. OSGK, okulda mevcut özürlüleri özür grubuna göre ayrı değerlendirilerek bunlarla ilgili ek iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmasını sağlamalıdır

Güvenlik ve Sağlık İşaretleri

İş Sağlığı ve güvenliğini sağlamak için yasak, uyarı, uyulması zorunlu davranış, ilk yardım ve acil çıkış ve bilgilendirmeye ihtiyaç olan bölge ve noktalarda ilgili yönetmelik uyarınca güvenlik ve sağlık işaretleri kullanılmalıdır.

BÖLÜM 3.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kontrol Listeleri

Bu kontrol listeleri sağlık ve güvenliği artırmaya ihtiyaç duyan okul ve kurum yöneticileri öğretmenleri ve teknik /idari diğer personel için temel dokümandır. Bu listelerin gerek çalışanlar tarafından rehber içerisinde yer alan iş sağlığı ve güvenliği politika çerçevesinde tarif edilen organizasyon yapısı içerisinde uygulanması, gerekse eğitim amaçlı örgencilerle paylaşılması yoluyla geliştirilmesi mümkündür. Sağlıklı ve güvenli ortamın temini için, kanun koyucular işverenler için risk derlendirilmesini zorunlu kılmışlardır. Risk değerlendirmesinin zorunlu olması, proaktif yaklaşımın benimsenmesi ile tehlikelerin gözden geçirilerek risklerin ön görülmesi, böylece oluşabilecek kaza ve kayıpların önüne geçilmesi içindir.

Bu anlamda gerek sorumlulukların ifası gerekse okul ortamlarının daha sağlıklı ve güvenilir hale getirilmesi açısından okul bahçesinden üretim atölyesine, kantinden idari binalarına kadar tüm alanların gözden geçirilmesi için kontrol listelerinin gereğince kullanılması ve hatta tedbir gerektiren farklı konular varsa ek sorularla geliştirilerek kullanılması tavsiye edilir.

Kontrol listelerinde tehlike ve problemler çeşitli konu başlıkları altında listelenmiştir. Olası her tehlike ve probleme karşılık gelen soruların evet, hayır veya gerekli değil şeklinde cevaplanması istenmektedir. Eğer sorulan sorular okul veya kontrolün yapıldığı okul birimi için geçerli değil ise yani uygulanamıyorsa gerekli değil seçeneği seçilecektir. Soruların EVET olarak yanıtlanması durumunda var olan tedbirlerin yeterli olduğu anlaşılmaktadır. HAYIR, olarak cevaplanan sorular tedbir alınması gereken konuları ifade edecektir. Kontrol listesinde hayıt olarak işaretlenen soruların alınacak tedbirler ile ilgili bililerin de yer aldığı risk değerlendirme formuna (f09)aktarılması gerekmektedir.

Problem maddeleri öncelik sırasına konurken ve tedbirler alınırken aşağıdaki kriterler göz önüne alınmalıdır:

- Riskin bertaraf edilmesi riskin azaltılmasından önceliklidir.
- Toplu önlemler bireysel önlemlerden önce gelir.
- Büyük risk küçük riske göre önceliklidir.
- Küçük bütçeyle iyi bir sonuca ulaşmak, büyük bütçeyle değersiz bir sonuca ulaşmaya tercih edilir.

Problemlerle sistematik bir şekilde uğraşarak okul veya çalışma ortamında sağlık ve güvenlik kurallarınızı iyileştirme yönünde bu çabaların sonuç vermesi ile iş sağlığı ve güvenliğinde aşama kaydettiğinizi görebilirsiniz.

KONTROL LİSTELERİ TABLOSU

KONTROL LİSTESİ NO	KONTROL LİSTESİ ADI
KL-01	OKUL ORTAK KULLANIM ALANLARI
KL-02	ACİL PLAN
KL-03	ATÖLYELER
KL-04	LABORATUAR
KL-05	KANTİN VE KAFETERYA
KL-06	GENEL TEMİZLİK
KL-07	SINIFLAR
KL-08	KORİDORLAR
KL-09	OKUL ARAÇLARI VE SERVİSLER
KL-10	TOPLANTI SALONU
KL-11	OKUL DIŞI AKTİVİTELER
KL-12	MÜZİK ODASI
KL-13	SANAT ODASI
KL-14	ISLAK HACİMLER(WC VE DUŞLAR)
KL-15	SPOR SALONLARI
KL-16	YÜZME HAVUZU
KL-17	KAZAN DAİRELERİ
KL-18	ERGONOMİ-BEDENSEL İŞLEV
KL-19	ERGONOMİ-BİRO İŞLERİ
KL-20	İŞ İSTASYONU VEYA TEZGÂHI
KL-21	TEHLİKELİ YÜZEYLERE SAHİP NESNE VE AKSAMLAR
KL-22	KONTROLSÜZ HAREKETE GEÇEBİLECEK NESNELER
KL-23	SOGUK/SICAK MADDE VEYA ARAÇLARLA TEMAS
KL-24	AYDINLATMA
KL-25	İÇ İKLİM KOŞULLARI
KL-26	YÜKSEKTE ÇALIŞMA
KL-27	MAKİNALARIN HAREKETLİ PARÇALARI
KL-28	EL ALETLERİ VE EKİPMANLAR
KL-29A	ELEKTRİKLİ TESİSAT VE EKİPMANLAR
KL-29B	ELEKTRİKLİ TESİSAT VE EKİPMANLAR
KL-30	TAŞLAMA TAŞI
KL-31	KAYNAK-KESİM-KAPLAMA
KL-32	BASINÇLI KAPLAR VE TESİSATLAR
KL-33	BASINÇLI GAZ TÜPLERİ
KL-34	VİNÇLER VE KALDIRMA MAKİNALARI
KL-35	YANGIN VE PATLAMA
KL-36	GÜRÜLTÜ VE TİTREŞİM
KL-37	KİMYASAL GÜVENLİK
KL-38	KİMYASAL ATIKLAR
KL-39	EKRANLI ARAÇLAR VE BİLGİSAYARLAR

Örnek KL-06 Kontrol Listesi

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL TEMİZLİK KONTROL LİSTESİ (TÜM OKULLAR)		TARİH		KONTROL LİSTESİ
		/...../2015		KL-06
S.NO	TEHLİKE/PROBLEM	EVET	HAYIR	GEREKLİ DEĞİL
6,01	Okulda temizlik yapılırken gerekli uyarı levhaları asılıyor mu?			
6,02	WC'lerde hijyen sağlanmış mı?			
6,03	Temizlik malzemeleri sağlığa uygun mu?			
6,04	Okul personeli tarafından düzenli bir şekilde temizlik yapılıyor mu?			
6,05	Zemin kaymaya, düşmeye karşı uygun malzemeden yapılmış mı?			
6,06	Okulda elle temasın bulunduğu sıralar, kapı kolları, dolap, masa gibi yüzeyler su ve sabun ile periyodik temizliği yapılıyor mu?			
6,07	Okulda çöp kovaları temiz ve muhafazalı mı?			
6,08	Öğrencilere yapılan temizlik ile ilgili uyarılar yeterli mi?			
6,09	Okullarda bulunan hizmetlinin telefon numarası panoda asılmış mı?			
6,1	Hijyen eğitimi yönetmenliğinde belirlenen iş kollarında bulunanların aynı yönetmenliğe göre eğitim almaları sağlanmış mı?			
6,11				
6,12				
6,13				
6,14				
6,15				
6,16				
6,17				
6,18				
6,19				
6,2				
6,21				
6,22				
6,23				
6,24				
6,25				
NOT:	Bu Forma Ekleme veya çıkarma yapılabilir			

BÖLÜM 4.

OKUL VE KURUMLARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ FORM VE BELGELERİ

Form/Talimat/Prosedür Kod ve Numarası, Adı(F=Form, PR=Prosedür, T=Talimat)

- PR01, İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürü
- T01, Risk Değerlendirme Talimatı
- F01, Atölye İş Güvenliği Analiz Formu
- F02, Makine Kullanma Talimatı
- F03, Makine bakım kartı
- F04, makine bilgi formu
- F05, kaza ve meslek hastalığı bildirim formu
- F06, tehlike ve risklerin belirlenmesi formu
- F07-2, 5x5 matris yönetimi formu
- F08, kontrol tedbirleri uygulanması formu
- F09, risk değerlendirilmesi formu
- F10, OSGK / ASGK, toplantı tutanağı
- F11, periyodik kontrol listesi formu
- F12, iş sağlığı ve güvenliği denetleme kontrol listesi

F06, F07-1, F07-2, F08 Formları risk değerlendirmesinde 5x5 Matris yönetiminin uygulanmasında kullanılan formlardır.

F09 kontrol listelerinin kullanılacağı formdur. Bu formda kontrol listesinde hayır olarak işaretlenen sorular, alınacak /uygulanacak koruyucu tedbirler, risk tahmini ve buna ilişkin değerlendirme ve riski azaltmaya yönelik planlanan eylemler için bilgiler yer almaktadır. Herhangi bir tehlikeden kaynaklanan riski değerlendirmek ve risk tahmini yapmak için tehlike ve ya problemin ortadan kaldırılması ve ya önlenmesi durumunda olay ve ya kaza meydana geldiğinde, sonuçlarının ne şiddetle olabileceği yanında tehlike veya problemde hangi sıklıkta karşılaştığı düşünülmelidir. Şiddeti ve sıklığı en fazla olanda en az olana bir sıralama yapılmalıdır.

Örneğin, "Makinen hareketli parçası üzerine her hangi bir nesnenin düşme tehlikesi önlenmiş mi? Sorusuna hayır yanıtı verilmişse, mevcut bu tehlike için risk değerlendirilmesi şu şekilde yapılır: Diyelim ki mevcut bu tehlike ve ya problem atölyede her gün söz konusudur. Bu tehlikeli durum çalışanların ciddi yaralanması riskini barındırmaktadır. O halde bu sorun derhal harekete geçilmesini gerektiren bir problemdir. Bu yüzden önleyici tedbirleri alma konusunda yapılacak işlem ve sorumlu kişiler biran öcün belirlenmelidir. Tüm bu bilgiler de Form 09 da kaydedilir. Diğer yandan " Gereken tezgahlarda lokal aydınlatma var mı? kontrol listesi sorusuna verilen cevap hayır ise bu problem veya tehlikenin değerlendirilmesi için lokal aydınlatma sağlanması durumunda ortaya çıkabilecek hasar veya kaza olasılığı ve şiddeti önceki tehlike ve ya riskle karşılaştırıldığında daha azdır. Bu yüzden risk değerlendirme formunda bu tehlike belirtilir ancak risk tahmini daha düşüktür. Bu yüzden tedbir alınması aşamasında bir sonraki sırada yer alacaktır.

(T 01) RİSK DEĞERLENDİRME TALİMATI

1.AMAÇ

Bu talimatın amacı okulumuzdaki müdür, müdür yardımcıları, atölye ve meslek dersi öğretmenleri ile kültür dersi öğretmenlerinin bulundukları mekânlarla ilgili riskleri bilgi toplayarak belirleyip bunların ortadan kalkması için gerekli eylem planlarının yapılıp uygulamaya geçirmektedir.

2.UYGULAMA ALANI

Bu talimat Güvenlik Kültürü, İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatındaki Yenilikler, İş Yerlerinde Karşılaşılabilecek Tehlike ve Riskler, Risk Değerlendirilmesi, Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) lar ve Doğru Kulalının önemi, gibi iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda okul müdürleri, öğretmenleri ve öğrencilere verilecek eğitimlere ilişkin esasları kapsar.

3. TALİMAT

1. Bulunulan, çalışılan mekânla ilgili bilgi toplanılıp tehlikelerin belirlenmesi. F.06
2. Belirlenen tehlikeleri değerlendirilmesi. F.07-1
3. Değerlendirilen tehlikelerin derecelendirilmesi. F.07-2
4. Kontrol önlemlerinin uygulanması. F.08

**Güvenle
Büyü
Türkiye**

BÖLÜM 5.

Risk analizi ve risk değerlendirme örnekleri

Risk analizi nedir?

İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmalardır.

İş hayatındaki riskler nelerdir?

- İş yerlerinde yapılan işlerden,
- Yürütülen operasyon ve çeşitli proseslerden,
- Kullanılan maddelerden,
- Her türlü makine ve donanımlardan,
- İş yeri veya çevresinde bulunan kişilerden,
- İş yerinde oluşan organizasyonlardan,
- Çevre koşullarından,
- Çeşitli unsurların birbirleri ile etkileşmesinden kaynaklanır.

Risklerden korunma ilkeleri nelerdir?

- Risklerden kaçınmak
- Kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmek.
- Risklerle kaynağında mücadele etmek.
- İşin kişilere uygun hale getirilmesi için iş yerlerin tasarımı ile iş ekipmanı, çalışma şekli ve üretim metotların seçiminde özen göstermek, önlenemiyor işe en aza indirmek.
- Teknik gelişimlere uyum sağlamak.
- Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmek.
- Teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler.
- Çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tatarlı.
- Genel bir önleme politikası geliştirmek.
- Toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik vermek.
- Çalışanlara uygun talimatlar vermek.

Örnek: F06, Tehlike ve risklerin Belirlenmesi Formu

LOGO	OKUL ADI	TEHLİKE ve RİSKLERİN BELİRLENMESİ	
	DOKÜMAN NO	ATÖLYESİ/SINIF/SPOR SALONU VB.	
		YÜRÜRLÜK TARİHİ	SAYFA NO
		REVİZYON NO	
	F06	0	1

	TEHLİKELER	RİSKLER
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

İLGİLİ BİRİMLERDEKİ TEHLİKELİ
DURUMLARIN FOTOĞRAFLARI

TARİH
ALAN/DAL ŞEFİ.....

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
ASGK ÜYESİ	OSGK ÜYESİ	OKUL MÜDÜRÜ

Örnek: F07-1, Tehlikelerin derecelendirilmesi ve değerlendirilmesi formu

TEHLİKE VE RİSK DEĞERLENDİRME RAPORU				OKUL ADI:.....												
DEĞERLENDİRME BÖLÜMÜ				TEDBİRLER ALINMADAN RİSK SKORLANMASI				TEDBİRLER ALINDIKTAN SONRA RİSK SKORLANMASI				DENETİM				
NO	FAALİYET (KISIM)	TEHLİKE	RİSK	OLASILIK	ŞİDDET	RİSK PUANI	ÖNCELİK SİRASI	TESPİT	ALINACAK ÖNLEMLER	OLASILIK	ŞİDDET	RİSK PUANI	ÖNCELİK SİRASI	SORUMLU	DÜZELTİME TARİHİ	İMZA
27	GENEL	Temizlik yapılan alanlara ıslak zemin uyarı levhası konulmamıştır.	Kayma, düşme sonucu yaralanma	4	4	16	2		Islak zeminlere temizlik sonrası "DİKKAT KAYGAN ZEMİN" uyarı levhası konulacaktır.	1	4	4	4			
29	GENEL	Sebillerin bakım ve temizliği yapılmamaktadır.	Hijyen eksikliği, bulaşıcı hastalıklar	4	5	20	2		Sebillerin aylık temizlikleri yapılacak yetkili firmalara belli periyotlarla bakımları yaptırılacaktır.	1	5	5	4			
30	GENEL	Depo olarak kullanılan alanlar düzensiz ve kapılar açıktır.	Takılıp düşme, yaralanma	3	3	9	3		Depo olarak kullanılan alanlar düzenli tutulacak, kapıları kapalı olacak ve DEPO GİRİLMEZ yazısı asılacaktır.	1	3	3	5			
31	ELEKTRİK	Sigorta kutularının kapakları açıkta	Elektrik çarpması, yaralanma	4	5	20	2		Sigorta kutularının kapakları kapalı ve kilitli olacak, yetkili olmayan kişilerin erişimi engellenecektir.	1	5	5	4			
32	ELEKTRİK	Bilgi işlem kabloları açıkta ve düzensiz.	Elektrik çarpması, yaralanma	4	5	20	2		Kablo toplayıcılar kullanılıp düzenleme yapılacaktır.	1	5	5	4			
33	ASANSÖR	Asansörlerin periyodik bakımlarının eksikliği	Yaralanma, Ölüm	4	5	20	2		Asansörlerin periyodik bakımları yetkili firmalara yaptırılacak ve kayıtları saklanacaktır.	1	5	5	3			
İŞVEREN			İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI					İŞYERİ HEKİMİ				ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ				

Örnek: F011, Periyodik Kontrol Listesi Formu

OKUL LOGOSU	OKUL ADI		PERİYODİK KONTROL LİSTESİ FORMUATÖLYESİ/SINIF/SPOR SALONU VB.	
	DOKÜMAN NO	YÜRÜRLÜK TARİHİ	REVİZYON NO:	SAYFA NO
	F011			1

S.N	KONTROL LİSTESİ	DEĞERLENDİRME	KONTROL TARİHİ	SORUMLU
1	Makine güvenliği			
2	Elektrik tesisatı güvenliği			
3	Fiziksel ajanlara karşı güvenlik			
4	Kimyasal ajanlara karşı güvenlik			
5	Yangın ve patlamaya karşı güvenlik			
6	Çalışma düzeni (atölye, sınıf)			
7	İşin organizasyonu ve yönetimi			
8	Kişisel koruyucu donanımlar			
9	Alet ve teçhizat			
10	Ölçüm ve testler			

TARİH

ALAN/DAL ŞEFİ

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
.....		
ASKG ÜYESİ	OSKG ÜYESİ	OKUL MÜDÜRÜ

5x5 MATRİS YÖNTEMİ

OLASILIK Ortaya çıkma olasılığı/frekans SONUÇ
için dercelendirme basamakları

DERECELENDİRME

ÇOK KÜÇÜK (1)	Yılda bir	ÇOK HAFİF (1)	İş saati kaybı yok. İlk yardım gerektiren
KÜÇÜK (2)	Üç ayda bir	HAFİF (2)	İş günü kaybı yok. İlk yardım gerektiren.
ORTA (3)	Ayda bir	ORTA (3)	Hafif yaralanma. Tedavi gerekir
YÜKSEK (4)	Haftada bir	CİDDİ (4)	Ölüm.Ciddi yaralanma, meslek hastalığı
ÇOK YÜKSEK (5)	Her gün	ÇOK CİDDİ (5)	Birden çok ölüm.Sürekli iş görememezlik

RİSK DÜZEYİ

SONUÇ

OLASILIK	ÇOK CİDDİ 5	CİDDİ 4	ORTA 3	HAFİF 2	ÇOK HAFİF 1
ÇOK YÜKSEK 5	YÜKSEK 25	YÜKSEK 20	YÜKSEK 15	ORTA 10	DÜŞÜK 5
YÜKSEK 4	YÜKSEK 20	YÜKSEK 16	ORTA 12	ORTA 8	DÜŞÜK 4
ORTA 3	ORTA 15	ORTA 12	ORTA 9	DÜŞÜK 6	DÜŞÜK 3
KÜÇÜK 2	ORTA 10	ORTA 8	DÜŞÜK 6	DÜŞÜK 4	DÜŞÜK 2
ÇOK KÜÇÜK 1	DÜŞÜK 5	DÜŞÜK 4	DÜŞÜK 3	DÜŞÜK 2	DÜŞÜK 1

**Güvenle
Büyü
Türkiye**

BÖLÜM 6.

MESLEK ve TEKNİK EĞİTİM OKUL VE KURUMLARI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Kişisel Koruyucu Donanımlar

Kişisel koruyucu donanımlar işyeri tehlike analiz sonuçlarına göre, yapılan işe ve kullanan kişiye uygun olarak işletme tarafından kullanıma hazır bulundurulmalı; işyerinde kaza ve sağlık riskleri alınan teknik önlemlere rağmen istenilen düzeye indirilemiyorsa, alınan diğer önlemleri tamamlayıcı bir tedbir olarak işveren tarafından ücretsiz olarak sağlanmalı; kendisine verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda çalışan tarafından kullanılmalıdır.

Tüm kişisel koruyucu donanımlarda CE işareti bulunması kimyasal bir zorunluluktur. CE işareti, doğru kullanılan bir donanımın riske karşı tam koruma sağlayacağını ve güvenli olduğunu göstergesidir. CE işareti taşımayan bir donanımın ihtiyaç duyduğunuz anda sizi koruyacağından emiz olamazsınız.

Koruyucu Gözlükler Veya Yüz Koruyucu Siperler

Gözün mekanik, radyasyonla ilgili, kimyasal veya termal etkilere karşı korunmasında (Örn. Makineyle temizlik ve beton püskürtme işlerinde, asit ve çözeltilerle, taş kesme ve işleme, marangozluk ve zımparalama, oyma çalışmalarında ve sıvı püskürtme (katran püskürtme de dahil) cıvata oturtma ve sıcak malzemeyle çalışmalarda) kullanılır.

İş Güvenliği Ayakkabısı

Yürüme güvenliği için zemin altı çalışmalarda, kaba ve derin inşaatlarda, ayrıca yol-yapım çalışmalarında, iskele kurmada, yıkma sökme çalışmalarında, beton ve çıkma parçalarda kalıp sökme-çakma çalışmalarında ve depolama alanlarında iş güvenliği ayakkabısı

Koruyucu Baretler

İnşaat işlerinde özellikle yıkma, kalıp sökme-çakma, iskele kurma, montaj, başka yere taşıma işlerinde veya iskele yakınında ve altında; çukur, kazı, kuyu vs. çalışmalarında, toprak ve kayalık alanlardaki çalışmalarda, asansörlü, kaldıraçlı, vinçli vs. alanlarda, sabit iş yerinde; taş kırma alanlarında, ocaklarda, patlatma çalışmalarında ve elektrik tesisatının yakınında baret kullanılmalı. Elektriğin yalıtımı için ayrı özelliklere sahip baretler kullanılmalıdır.

Koruyucu Eldivenler

Ele ve cilde zarar veren mekanik, termal veya kimyasal tehlikelerin olduğu çalışmalarda (Örn. Ciltle teması engellenmeyen maddelerin veya mikroorganizmalarla temasta) kullanılır. Cilt koruyucu malzemeler, maruziyeti azaltabilir ve cilt temizliğini kolaylaştırabilir.

Koruyucu Giysiler

Kimyasal ve mikrobiyolojik maddelerle çalışma esnasında (Örn. Kimyasal kirlenmenin olduğu alanlarda, bakım çalışmalarında (asbest, PCB, PAK, küfler, dışkılar), çözücü maddelerle, atık su teknik bölümlerinde, püskürtmeye kat atma çalışmaları (sağlığa zararlı veya zehirli maddeler) esnasında özel koruma kıyafetleri kullanılır. Yangına dayanıklı yapıların bazı bölümlerinde, sıcak malzemelerin yakınında ısı yalıtım folyoları kullanılır.

Koruyucu giysinin her kullanımdan önce, kurallara uygun şekilde sağlamlığı kontrol edilmeli ve düzenli olarak temizlenmelidir.

Düşmeye Karşı Kişisel Koruyucu Donanımlar

Düşmeye karşı önlemler (kenar koruma, korkuluklar) teknik sebeplerden ötürü mümkün değilse ve tutma tertibatları (yakalama, çatı üstü yakalama, tutma ağı) yapılan işe uymuyorsa yüksekten düşmeye karşı kişisel koruyucu donanım kullanılmalıdır. Bu donanımlar hayati önem taşımaktadır. Düşme riskinin olduğu ve iki metreden yüksekte yapılan işlerde, paraşüt tipi emniyet kemeri kullanılmalıdır. Bel tipi kemerler, çalışmak için esneklik ve alan imkânı sağlayabilir. Ancak düşmeye karşı koruyucu amaçla kullanılmazlar. Aşağıdaki durumlarda da yüksekten düşmeye karşı kişisel koruyucu donanımlar kullanılabilir;

Çalışma alanı dar olan yerlerde,

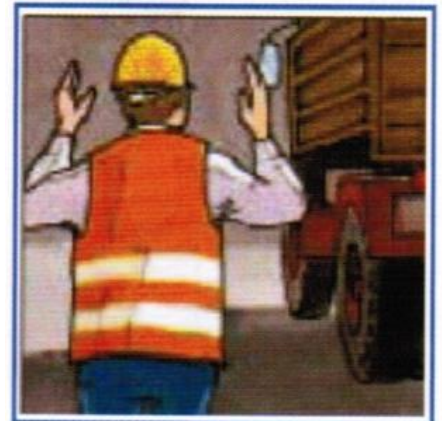
- Düz çatı kenarlarında
- Çukur kenarlarında
- Demir direklerde
- Montaj işlerinde

Tırmanma tertibatlarıyla yapılan işlerde,

- Tırmanma merdiveni
- Tırmanma demirleri

Reflektif Giysiler

Çalışanları zamanında fark edebilmeleri için gerekiyorsa reflektif (yansıtıcı) giysi verilmelidir. Yansıtıcı şerit bulunan koruyucu giysilerde, görünürlüğü sağlayan bu şeritler kapatılmamalı, kesilmemeli, katlanmamalıdır.

Kulak Koruyucu Donanımlar

80 dB (A)'nin gürültülü bulunan işletmelerde çalışanların kullanımı için kulaklık hazır bulundurulmalı, 85 dB (A)'nin üzerinde gürültülü bulunan işletmelerde ise çalışanların;

-kulak koruyucu tıkaçlar ya da manşonlu kulak koruyucu kullanmaları sağlanmalıdır.

Kulaklıkların koruyuculuk düzeyi türünden ziyade gürültünün şiddetine ve türüne göre sesi ne kadar azalttığına bağlıdır. Kullanım rahatlığı ve hijyen yönünden ikisi arasında seçim yapılabilir. Çok yüksek gürültülü maruziyetinin önlenmesinde kulak koruyucu tıkaçlar ve manşonlu kulak koruyuculardan oluşan kombinasyonlar da kullanılabilir. Kulak koruyucu donanımları, gürültülü ortama girmeden önce gürültüsüz ortamda takın ve gürültülü ortamdan çıkmadan çıkarmayın. Kulak koruyucular tam oturacak şekilde doğru takıldıklarında konuşma seslerini duymayı tamamen engellemeyecek, ancak gürültüyü engelleyecektir. Tek kullanımlık olanları tekrar kullanmayın.

Yağıştan ve Kış Şartlarından Koruyucu Giysiler

Yağış, kar, güneş gibi olumsuz atmosferik şartlara karşı korunmak için koruyucu giysiler giymesi tavsiye edilir. Bu tavsiye iklimsel koruyucu giysiler içinde geçerlidir. İnşaat çalışmalarında havanın etkisiyle oluşan sağlık tehlikeleri hesaba katılmalıdır:

- Yağıştan dolayı kıyafetin ıslanması veya
- Soğuktan, rüzgârdan ve ıslak zeminden dolayı vücudumuzun üşümesi durumlarında koruyucu elbiseler seçilmelidir.

Solunum Koruma

Tehlikeli maddelerin, radyoaktif maddelerin, mikroorganizmaların ve enzimlerin gaz, buhar ve toz halinde havayla taşınması durumunda solunumun korunması gerekir

- Filtreli solunum koruyucular
- Temiz hava beslenme solunum cihazları,
- Çevredeki havadan bağımsız çalışan izole edici solunum cihazlarıdır

Güvenle
Büyü
Türkiye

BÖLÜM 7.

OKUL VE KURUMLARDA İŞ SAĞIĞI VE GÜVENLİĞİ UYARI İŞARET VE LEVHALARI

1) GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ

Yasak işareti

Tehlikeye neden olacak veya tehlikeye maruz bırakacak bir davranışı yasaklayan işaret.

Uyarı işareti

Bir Tehlikeye neden olacak veya tehlikeye maruz bırakacak bir davranışı uyarın işaret.

Emredici işaret

Uyulması zorunlu bir davranışı belirleyen işaret.

Acil Çıkış ve İlk Yardım İşaretleri

Acil çıkış yolları, ilkyardım veya kurtarma ile ilgili bilgi veren işaret.

Yangın Alarm
Butonu

Yangın İşaretleri

Yangınla mücadele ekipmanının yerini bildirir.

Engeller, Tehlikeli Yerler ve Trafik Yollarını Belirlemek İçin Kullanılan İşaretler

Engellere çarpma, düşme ya da nesnelerin düşme tehlikesinin bulunduğu yerler, sürekli trafiğin olduğu yollar, Çalışma yerlerinin kullanım biçimi ve ekipmanlar için kullanılan işaretlerdir

Bilgilendirme İşareti

Belirtili diğer işaretler dışında bilgi veren işaretlerdir. Bunlar;

El İşareti: Çalışanlar için tehlikeli olabilecek manevra yapan operatörü yönlendirmek için, ellerin ve/veya kolların önceden anlamları belirlenmiş hareket ve pozisyonlar

Işıklı işaret: Saydam veya yarı saydam malzemeden yapılmış, İçeriden veya arkadan aydınlatılarak ışıklı bir yüzey görünümü verilmiş işaret düzeneği

Sesli sinyal: İnsan sesi ya da yapay insan sesi kullanmaksızın, öze amaçla yapılmış bir düzeneği çıkardığı ve yaydığı, belirli bir anlamı gelen kodlanmış ses

Sözlü iletişim: İnsan sesi veya yapay insan sesi ile iletilen, önceden anlamı belirlemiş sözlü mesaj

Operatör: İşareti izleyerek araç ve gereci kullanan kişi

İşaretçi: İşareti veren kişi

Yasaklayıcı İşaretler

- Sigara İçilmez
- Sigara içmek ve açık alev kullanmak yasaktır
- Yaya giremez
- Suyla söndürmek yasaktır
- Yetkisiz kimse giremez
- İş makinası giremez
- Dokunma

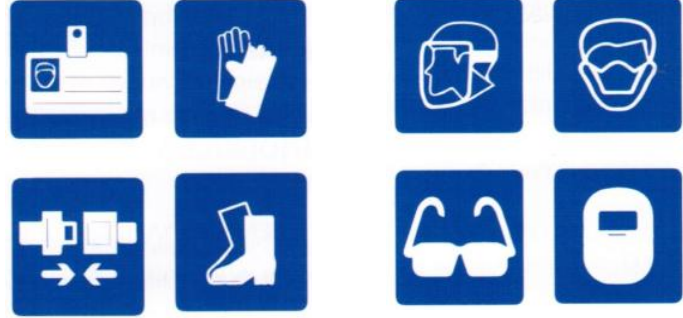
Uyarı İşaretleri

- Parlayıcı madde veya yüksek ısı patlayıcı madde
- Toksik (Zehirli) madde
- İyonlayıcı olmadan radyasyon
- Aşındırıcı madde
- Radyoaktif madde
- Aşırı yük
- Oksitleyici madde
- İş makinası
- Elektrik tehlikesi
- Tehlike
- Lazer ışını

Emredici İşaretler

- Gözlük kullan
- Baret giy
- Eldiven giy
- Maske kullan
- İş ayakkabısı giy
- Emniyet kemeri kullan
- Genel emredici işaret(gerektiğinde başka işaretle birlikte kullanılacaktır)
- Kuvvetli manyetik alan
- Engel düşme tehlikesi
- Koruyucu elbise giy
- Yüz siperi kullan
- Biyoloji risk
- Düşük sıcaklık
- Zararlı veya tahriş edici madde
- Yaya yolunu kullan

Acil Çıkış ve İlk Yardım İşaretleri

- Acil çıkış ve çıkış kaçış yolu
- Yönler (yardımcı bilgi işareti)
- İlk Yardım sedye güvenlik duşu
- Göz duşu
- Acil yardım ve ilk yardım telefonu

Yangınlar Mücadele İşaretleri;

- Yangın Hortumu
- Yangın merdiveni
- Yangın söndürme cihazı
- Acil yangın telefonu
- Yönler(Yardımcı bilgi işareti)

2) TEHLİKELİ MADDE VE MÜSTAHZARLARIN ETİKETLENMESİ

ÇOK ZEHİRLİ ÇOK AZ MİKTARDA ALINDIĞINDA BİLE, KALICI HASAR BIRAKABİLİR VEYA ÖLDÜRÜCÜ OLABİLİR.	TOKSİK T AZ MİKTARDA ALINDIĞINDA BİLE, ANİ VEYA UZUN SÜRELİ HASAR BIRAKABİLİR, ÖLDÜRÜCÜ OLABİLİR.	ÇOK KOLAY ALEVLENİR ÇOK DÜŞÜK SICAKLIKLARDA BİLE KOLAYLIKLARLA ALEV ALABİLİR.	ALEVLENİR NORMAL ORTAM KOŞULLARINDA ALEV ALABİLİR.	AŞINDIRICI DOKULARI VE NESNELERİ TAHRİP EDER
OKSİTLEYİCİ BAŞKA MADDELERLE TEHLİKELİ REAKSİYONLARA SEBEP OLUR.	PATLAYICI YANLIŞ DEPOLAMA VE KULLANIMDA PATLAYABİLİR.	ZARARLI ANİ YA DA UZUN SÜRELİ HASARLARA VE ÖLÜME SEBEP OLABİLİR.	TAHRİŞ EDİCİ ÖDEM OLUŞTURABİLİR.	ÇEVRE İÇİN TEHLİKELİ KISA YA DA UZUN DÖNEMDE ÇEVREYE ZARAR VERİR.

Güvenle
Büyü
Türkiye

BÖLÜM 8.

OKUL VE KURUMLARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İLK YARDIM

İÇİNDEKİLER

1. GENEL İLK YARDIM BİLGİLERİ
2. OLAY YERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
3. İNSAN VÜCÜDUNU TANIMA
4. HASTA/YARALININ DEĞERLENDİRİLMESİ
5. TEMEL YAŞAM DESTEĞİ
6. HAVA YOLU TIKANIKLIKLARI
7. KANAMLARDA İLK YARDIM VE ŞOK
8. YARALANMALARDA İLK YARDIM
9. YANIK, DONMA VE SICAK ÇARPMALARINDA İLK YARDIM
10. KIRIK, ÇIKIK VE BURUKLAMALARDA İLK YARDIM
11. ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM
12. HAYVAN ISIRMALARINDA İLK YARDIM
13. GÖZE, KULAĞA VE BURUNA YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLK YARDIM
14. BOĞULMALARDA İLK YARDIM
15. HASTA/YARALI TAŞIMA TEKNİKLERİ
16. SİĞER ACİL DURUMLARDA İLK YARDIM

GENEL İLK YARDIM BİLGİLERİ

İlk yardım herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren durumda sağlık görevlilerinin tıbbi yardımını sağlanıncaya kadar; hayatın kurtarılması, durumun daha kötüye gitmesini önlemek amacıyla olay yerinde tıbbi araç ve gereç aranmaksızın mevcut araç gereç ile yapılan ilaçsız uygulamalardır.

(T.C Sağlık Bakanlığının 29.07.2015 tarih ve 29429 sayılı resmi gazete de yayımlanan ilk yardım yönetmeliğine göre.)

Acil Tedavi

Acil tedavi ünitelerinde, hasta ve yaralılara doktor ve sağlık personeli tarafından yapılan tıbbi müdahaledir.

İlk yardımcı;

İlk yardım tanımında belirtilen amaç doğrultusunda hasta veya yaralılara tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle, sağlık ekibi gelinceye kadar, ilaçsız uygulamaları yapan, konuyla ilgili eğitim sonunda ilk yardımcı sertifikası almış kişilerdir.

İlk yardımın öncelikli amaçları;

- Hayati tehlikeyi ortadan kaldırmak,
- Yaşamsal fonksiyonların sürdürülmesini sağlamak,
- Hasta/yaralının durumunu kötüleşmesini önlemek,
- İyileşmeyi kolaylaştırmak

İlk yardımın temel uygulamaları; koruma, bildirme, kurtarma (KBK) olarak ifade edilir.

Koruma:

Kaza sonuçlarının ağırlaşmasını önlemek için olay yerinin değerlendirilmesini kapsar. En önemli işlem olay yerinde oluşabilecek tehlikeleri belirleyerek güvenli bir çevre oluşturmaktır.

Bildirme:

Olay/Kaza mümkün olduğu kadar hızlı bir şekilde telefon veya diğer kişiler aracılığı ile gerekli yardım kuruluşlarına bildirilmelidir. Türkiye de ilk yardım gerektiren her durumda telefon iletişimleri,112 acil telefon numarası üzerinden gerçekleştirilir.

Kurtarma(Müdahale):

Olay yerinde hasta/ yaralılara müdahale hızı ancak sakın ve bilinçli bir şekilde yapılmalıdır.

112 nin aranması sırasında dikkat edilecekler;

- Sakin olunmalı ya da sakın olan bir kişinin araması sağlanmalıdır.
- 112 merkezi tarafından sorulan sorulara net bir şekilde cevap verilmelidir;
- Kesin yer ve adres bilgileri verilirken, olayın olduğu yere yakın bir caddenin ya da çok bilinen bir yerin adı verilmelidir,
- Kimin hangi numaradan aradığı bildirilmelidir,
- Hasta/Yaralıların adı ve olayın tanımı yapılmalıdır,
- Hasta/Yaralı sayısı ve durumu bildirilmelidir,
- Eğer herhangi bir ilk yardım uygulaması yapıldıysa nasıl bir yardım verildiği belirtilmelidir,
- 112 hattında bilgi alan kişi gerekli olan tüm bilgileri aldığını söyleyinceye kadar telefon kapatılmamalıdır.

İlk yardımcının müdahale ile ilgili yapması gerekenler;

- Hasta ve yaralıların durumunu değerlendirmek (AB) ve öncelikle müdahale edilecekleri belirlemek,
- Hasta ve yaralıların korku ve endişelerini gidermek
- Hasta ve yaralıya müdahalede yardımcı olacak kişileri organize etmek,
- Hasta ve yaralının durumunun ağırlaşmasını önlemek için kendi kişisel olanakları ile gerekli müdahalelerde bulunmak
- Kırıklara yerinde müdahale etmek
- Hasta ve yaralıyı sıcak tutmak
- Hasta ve yaralının yarasını görmesine izin vermemek,
- Hasta ve yaralıyı hareket ettirmeden müdahale yapmak,
- Hasta ve yaralının en uygun yöntemlerle en kısa sağlık kuruluşuna sevkini sağlamak(112)(Ancak ağır hasta/yaralı bir kişi hayati tehlikede olmadığı sürece asla yerinden kaldırılmamalıdır.)

İlk yardımcının özellikleri;

Olay yeri genellikle insanların telaşlı ve heyecanlı oldukları ortamlardır.bu durumda ilk yardımcı sakin ve kararlı bir ilk yardım şeklinde olayın sorumluluğunu alarak gerekli müdahaleleri doğru olarak yapmalıdır.Bunun için bir ilk yardımcıda aşağıdaki özelliklerin olması gerekmektedir:

- İnsan vücudu ile ilgili temel bilgilere sahip olmak,
- Önce kendi can güvenliğini korumak,
- Çevredeki kişileri organize edebilmek ve onlardan yararlanabilmek,
- Sakin, kendine güvenli ve pratik olmak,
- Eldeki olanakları değerlendire bilmek,
- İyi bir iletişim becerisine sahip olmak.
- Olayı anında ve doğru olarak haber vermek (112'yi aramak),

Hayat Kurtarma Zinciri;

- 1.Halka> Sağlık kuruluşuna haber vermek
- 2.Halka> Olay yerinde yapın temel YAŞAM DESTEĞİ
- 3.Halka> Ambulans ekiplerince yapılan müdahaleler
- 4.Halka> Hastane acil servisleridir

İLK yardımın ABC'si;

Bilinç kontrol edilmeli, bilinç kapalı ise aşağıdakiler hızla değerlendirilmeli:

Airway:	Hava yolu açıkladığının değerlendirilmesi
Breathing:	Solunumun değerlendirilmesi
Compression:	Dolaşımın değerlendirilmesi

TC. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI BİLDİRİM FORMU			
1-İŞ YERİ BİLGİLERİ			
Bağlı Olduğu İl :		Sicil No :	
Vergi Dairesi ve Numarası :		Tel :	
İş Yeri Unvanı ve Adresi :			
İşçi Sayısı :Erkek ☐	Kadın ☐	Çocuk ☐	Stajyer/çırak ☐
Özürlü ☐	Hükümlü ☐	Eski Hükümlü ☐	Terör mağduru ☐
Genel Toplam ☐			
2-Kazazede veya kazazedelerin / Meslek Hastalığı Tanısı veya Şüphesi ile hastaneye sevk edilenin			
Adı Soyadı :		Cinsiyet : E ☐ K ☐	Doğum Tarihi :.../.../.....
TC Kimlik No :		SSK Sicil No :	
Bağ Kur Sicil No :			
İşe Giriş Tarihi : .../.../.....		Medeni Hali : Evli ☐ Beka ☐ Dul ☐	
Öğrenim Durumu :			
Okur Yazar ☐	Okur Yazar Değil ☐	İlköğretim ☐	Ortaöğretim ☐
Yükseköğül ☐	Üniversite ☐	Y.Lisans ☐	Doktora ☐
İstihdam Durumu :			
5510 SK 4-b Kendi Adına ve Hesabına ☐			
5510 SK 4-a Daimi ☐	Mevsimlik ☐	Geçici ☐	Eski Hükümlü ☐
Özürlü ☐	Ödünç Çalışan ☐	Terör Mağduru ☐	Stajyer/çırak ☐
Hükümlü ☐			
Çalışma Şekli : Tam Zamlı ☐ Kısmi Zamlı ☐ Diğer ☐			
Prim Ödeme Hali:		Sona Erdi ☐	Sona Ermedi ☐
		Sona Erdi İse Erdiği Tarih:.../.../.....	
Son Bir Yıl İçinde Toplam Ücretli İzin Gün Sayısı		Son İş Yerine Giriş Tarihi:.../.../.....	
Esas İş Mesleği :		Uyruğu (Yabancı ise ülke adı) :	
İşçinin Birinci Dereceden Yakınının:Adı Soyadı:..... Adresi:			
İş Kazası Halinde Doldurulacaktır			
3	Kaza Tarihi:.../.../.....	Kaza Gününde İş Başı Saati:....	Kazanın saati:.....
4	Kaza Anında Yaptığı İş :		
5	Kazanın Sebebi :	Kaza Sonucu İş Görmezliği : Va ☐ Yok ☐	
6	Yaranın Türü :		
7	Yaranın Vücuttaki Yeri :		
8	İş Yerinin Büyüklüğü :		
9	Çalışılan Ortam :		
10	Çalışılan Çevre :		
11	Kaza Anında Kazazedenin Yürütmekte Olduğu Genel Faliyetler:		
12	Kazadan az önceki zamanda kazazedenin yürütmekte olduğu genel faaliyet:		
13	Olayın normal seyrinden saptıran kazaya sebebiyet veren olay (sapma):		
14	Yaralamaya sebep olan hareket (olay):		
15	Özel faaliyet sırasında kullandığı materyal (Araç):		
16	Sapmaya sebep veren materyal (araç):		
17	Yaralanmaya sebep olan hareket sırasında kullanılan materyal (araç):		
18	Kazayı Gören: Var ☐ Yok ☐ Şahitlerin adresi:		
	Şahitlerin Adı Soyadı:		
	Şahitlerin imzası:		
19	Kazanın oluş şeklini ve sebebini açıklayınız:		
Meslek Hastalığı Halinde Doldurulacaktır.			
20	Meslek hastalığı tanısı veya şüphesi tarihi		
	Meslek hastalığı tanısı veya şüphesi ile Sevk edilenin çıktığı bölüm iş:		
	Meslek hastalığı tanısı veya şüphesi türü:		
	Meslek hastalığının saptanma şekli: Periyodik muayene ile ☐ Diğer ☐ Üst kurum sevk ile ☐		
	Meslek hastalığı hastanesi ☐		
21	Düzenlenme Tarihi: .../.../....		
	İşveren ve Vekilinin Adı Soyadı:		e-posta adresi:
	İmzası:		

NOT: İşverenler işyerinde meydana gelen iş kazasını kazadan sonraki 3 işgünü içinde ve tespit edilecek meslek hastalığını ise öğrendiği günden başlayarak 3 işgünü içinde Sosyal Güvenlik İl Merkezi Müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdürler. (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu madde MD.13, MD.14) 2 ve 6. Bölümler sadece kaza bildirimi durumunda 4. Bölüm ise sadece meslek hastalığı bildirimi durumunda doldurulacaktır. (Formun öz yüzü yetmediği takdirde arka yüzü kullanılabilir.

Güvenle
Büyü
Türkiye

BABA!..

Baretini Takmayı Unutma...

ÇSGB
T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞI

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
www.isggm.gov.tr

**Güvenle
Büyü
Türkiye**

İSGB (İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi)

Ahmet SELÇUK

A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı